Trvanlivost ruky v práci.

Zručnost v práci nám musí vnucovat; obratnost ruky musíme získati učením v pozdějším životě. Kdy dosáhne ruka nejvyššího stupně obratnosti? Jak se na něm dlouho udrží a kdy počne stárnouti? To jsou zajímavé a pro ty, jež se mezi spolkbrat a výtěžku letské rodiny pouze na své ruce nanejvýše důležité otázky. Slavní virtuosové a umělci jsou vyjmuti; jako jich genia, tak i jich ruce jsou nadány zvláštními schopnostmi, jež jsou pro obyčejné smrtelníky nedostižnými. Za všeobecné měřítko se musí brát střední stav řemeslníků a dělníků vůbec, totiž dělnictvo tovární.

Anglický lékař Sir James Crichton Brown uveřejnil nedávno v jednom odborném listu svá pozorování v tomto ohledu, jež byl podnikl v továrnách v Birminghamu a Staffordshiru v Anglii, v nichž udává, že když vstoupí dělník do továrny v sedmnáctém nebo osmnáctém roce, nabude největší obratnosti stálým cvičením asi v třicátém roce. Obratní knoflíkáři ku příkladu v jisté době svého života vyšestrojí až 6240 knoflíků ve slonové kosti denně. Tento nejvyšší stupeň schopnosti potrvá u dělníka, pokud zůstane úplně zdráv asi do čtyřicátého roku.

Od této doby počíná zručnost dělníka klesati a dr. Brown to vysvětluje následujícími číslicemi: Až do čtyřicátého svého roku může dovedný knoflíkář vydělati týdně až 45 šilinků; v pětačtyřicátém klesne jeho výdělek již na 38 šilinků a v padesátém roce ma zbývá již jen dvacet šilinků týdně, to jest, zůstane-li zdráv. Toto předčasné stárnutí ruky se hlavně jeví u dělníků v továrnách, kde jsou dělníci jednostranně zaměstnáni. Když pomyslíme, že ku příkladu v nožířské továrně v Sheffieldu musí obyčejně dělník vykonati denně až 28,000 ran kladivem, tu se nemusíme divit, že musejí čivní střediska, která tak často se musejí napínati, po čase schromnout. Při jiných zaměstnáních, při nichž se celé tělo stejnoměrně namahá, zvláště při rolničení, není stárnutí tak rychlé.

Proto jest udržení obratnosti ruky u dělníka životní otázkou a on se musí starati o to, aby sestárnutí ruky co možno nejdéle odložil. Toho může dosáhnouti pouze harmonickým cvičením a upotřebováním všech částí těla, při čemž poznáme jak důležitým jest tělocvik a venkovní hry i pro dělníka továrního. Však i jiní dělníci mohou si z toho vzíti příklad a co možno nejdéle zdržeti sestárnutí své živitelky, ruky.

Po volební bitvě v Praze.

Tuhá volební bitva v Praze až na dvě užší volby jest dobojována a výsledek její jest při tom monstrosním volebním řádu, který vylučuje 90 procent obyvatelstva pražského z práva volebního a nad to trojí barriérou censu pomáhá třídám plutokracie a byrokracie ku převaze nad massami lidu našeho, pro věc a stranu naši více než čestný: znamenáť úspěch a pokrok její, vyjma jedinou, úřadnickou Malou stranu, nepopiratelný a rozhodný.

Sečteme-li nejvyšší počty hlasů, jaké ta i ona z obou zápasících stran soustředila na své kandidáty, vidíme, že maximum síly panující dosud na radnici strany staročeské neobnáší v celé Praze než 2233 hlasů, kdežto strana naše dosáhla maximálního počtu 3875 hlasů.

Obdržela tedy strana naše nad stranou staročeskou v Praze dokázanou převahu 1642 hlasů. Nebýti toho rozčlánkovaní voličstva v nestejně oprávněné sbory voličské, býti volby souhrnné na základě jednostejném pro všecky voliče, měla by strana naše rozhodně vítězství na celé čáře, byla by patrně zvítězila všemi svými kandidáty.

Avšak právě, že bylo jí zápoliti s takovými neobyčejnými, ba téměř nezdolnými překážkami zpátečnického řádu volebního, k nimž přišla ještě zoufalá přímo agitace strany vládní, nepohrdající žádným prostředkem spásy své: právě proto jest výsledek voleb včerejších dvojnásob pozoruhodným úspěchem strany naší.

Nezáleží pouze v tom, že z postavených 33 kandidátů zvítězila čtrnácti, nezáleží pouze v tom, že kromě úřadnické Malé strany opanovala nesmírnými většinami ve všech třetích sborech všech ostatních čtvrti pražských, ale záleží v tom: že prvé prolomila i nedobytné dosud tvrze sborů druhých na Starém a Novém městě pražském, ba že vyrvala straně staročeské i první sbor vyšehradský. — Jak pevnou byla ještě v loni strana staročeská ve II. sborech voličských na Starém a Novém městě pražském!

Na Starém městě pražském měla loni ve 2. sboru 323 hlasy, my pouze 191.

Letos však má to již jen 292 hlasy, my však 301. Loni zvítězila tam bez odporu, letos již se dvou její kandidátů jeden přijde do užší volby s kandidátem naším; obdržel 269 hlasů, náš kandidát však 301, tak že mu pouze dva hlasy scházely do nadpoloviční většiny.

Na Novém městě pražském pak nescházelo nám ani pouhých 10 hlasů a byli bychom dobyli celého druhého sboru této centrální tvrze staročeství. Však probudili jsme ji opět důkladně. Dva kandidáti staročeští leží tu mrtvi na bojišti s jedním z nich jest porotcem klevetání mluvka p. prof. Šauer z Augenburku, třetí pak musí snovu v užší volbě podniknout zápas s kandidátem naším. A jaký to vzrůst hlasů našich ve sboru tom. Loni měli jsme tu nejvýše 121, letos však máme 470 hlasů.

Nemálo smutné jest porážka čelného staročeského výtečníka a druhdy vítěze nad Škrejovským: kapovníka Karlacka v I. sboru na Vyšehradě.

Nedosáhl v této vlastní své domácí noci 7 hlasův. Pád jeho bolestné použití strana klerikální, ale učitelstvo pražské si odbychne. Toho se zajisté asi nenadála strana staročeská, že palnou jí o letošních volbách oba její klerikální poručníci a mentoři našeho školství pražského, pánové Karlach a Šauer z Augenburku. Nechť se nad mrtvolami jejich hojí pohledem na svou Malou stranu, kde dosáhli vítězství jedině proto, že veškeré úřadnictvo státní jim tam k němu musilo býti nápomocno.

My za to pohlížíme hrdě na ty řady neodvislého voličstva pražského, jak vzrostly od loňska a jak statečně šly v tuhý boj za spravedlivou věc národa.

Jaké to ohromné většiny naše ve třetích sborech Starého a Nového města, Vyšehradu a Holešovic a jakými nepatrnými menšinami podlehli jsme ve druhých sborech! Všude pokrok, všude zrůst hlasů našich a tré nových míst získáno.

Ať si řekne strana staročeská, mnoho-li chybělo a mohla se zvrátiti váha jejího panství na radnici. Pouhých 10 hlasů více ve druhém sboru staroměstském, pouhých 14 hlasů ve druhém sboru novoměstském a mohli jsme míti většinu v radě městské. Ano, na vlase visel osud staročeského panství na radnici pražské.

Strana, držící po třicet let otěže vlády autonomní v Praze, nemůže oddávati se žádnému sebeklamu vůči. Musí poznati, že pozbyla půdy v Praze, že drží se jedině nejnemravnější agitací a toliko pomocí živlů úřadnických, ad hoc jí ku pomoci vedených, většinou však nečeských, nenárodních.

Avšak nicméně chceme upřímně doznati, že nás výsledek včerejších voleb neuspokojil, že jsme od naší intelligence pražské očekávali větší horlivosti a uvědomělosti vlastenecké, než jsme se dočkali. Toho mohl zajisté od své Prahy doufat a žádat národ náš, aby se hlasem jasným a plným přihlásila k jeho praporu, aby volbami svými rozhodně pověděla Vídni, že vrátí se svými punktacemi, svou germanisací a centralisací na tuhý boj Prahy, že kromě Němců nemá v ní vláda Taaffova žádných přátel a stoupenců více. Bylo povinností české Prahy, aby promluvila k Vídni slovem mužným: "Neobloudíš mne více, přisahám ku praporu státoprávní opposice".

Povinnosti té dostála pohříchu intelligence pražská jen na polo. Úhrn hlasování dokazuje sice neklamně, že převážná většina obyvatelstva pražského smýšlí opposičně: avšak na pohled vždy ještě vypadá Praha, jakoby byla nerozhodná a tím dává se nepřátelům našim do rukou zbraň, která jim mohla býti vyrvána na dobro!

N. L.

Pravá krása.

Pravá krása má hlubší podklad než pod kůží, an spočívá na zdravém stavu veškerého ústrojí vnitřního. Pokud játra jsou nečinná, vyplýtvá zkaloužlo, nemůže-li žaludek v pořádku, kouhate kyselé a pokud jsou ledviny nemocí stiženy, vyplíte stlačené. Zajisťte si dobré zdraví a krásu dobře vyhlíží. Electric Bitters jest onym velkým prostředkovatelem a tonikem a působí přímo na všechny ony ústroje ustávací. Vyléčí v stolku, ospicy, boule a dodává pokožce dobrého vzhledu. — Na prodej v lékárně Goodman & Co., za 50c. lahev. 4j

Buďte připraveni.

Každý opatrný člověk jest vždy na nehodu připraven a nedá se jí překvapiti. Buďte i vy opatrni a připravte se na měnivé počasí, které přináší s sebou bolesti revmatické, dnu, ptáhání a rozličné jiné choroby. *Severův olej sv. Gottharda* rychle bolesti zahání, vyléčí otekliny, boule, záněty, růži a j. Proti hostci nejlépe osvědčil se *Severův Lék proti revmatismu*, který celou soustavu tělesnou uvede do pořádku. Kdo stižen jest revmatismem, ať neopomene léku toho užívati. Žádejte vždy a všude léků Severových, chcete-li se uzdraviti. Severův Olej sv. Gottharda stojí 50c. Severův Lék proti revmatismu $1.00.

W. F. SEVERA,
český lékárník,
Cedar Rapids, Iowa.

Severovy prášky proti bolestem hlavy pomůžou vždycky.

Noviny z Čech.

(Z korespondence z Čech, ze soukromého korespondenčního)

Konečně nastala onen toužebně očekávaný den. Naši poslanci z Čech, z Moravy a ze Slovska sešli se k poradě. Ouverturu učinili v pondělí 11. října poslanci svobodomyslní, kteří na Žofíně uvítali moravské poslance a dva neodvislé delegáty lidové strany, nově zvoleného Boskovického poslance dra. Tučka a poslance Heinricha. Schůze byla velice animovaná. Promluvili tu letošní poslanci (Grégr, E. Herold, Tilšek, Heinrich, Pergbart, Brunclík) ukázaly vzájemnost českomoravskou v jasném světle a prostily zejména opposičního ducha obou českých kmenů.

Na tak nadlouho vyvolá porada všech zástupců korunny svatováclavské, konaná druhého dne (ho listopadu. Hlasy o této poradě i hlasy našich listů jsou tak různé, že třeba velké opatrnosti, abychom v bludu pravém o vůci nedali se zmýliti.

Kdyby slova resolucí v poradě přijaté měla býti skutkem, pak ve řejně a rádi bychom doznali, že naše o konferenci té mínění bylo mylné. Nebyl by to ostatně jen náš omyl, s přesvědčením, že konference nevede ničeho, a tím jak v řečích delegátů vidno, šli tam všichni poslanci. A že moravští hofráti se o konferenci po Boskovické volbě pranic nestarali, a že jim opravdu měla býti konference lapačkou na hejly a prostředkem k vítězství, tohoť nejlepší důkaz ten, že konference se sešla, ale na jejt počátku panoval bez programu a bez určité osnovy jednání takový chaos, že se zdálo býti jisté, že i tato druhá konference rozejde se jako první beze shody. Páni svolavatelé nedovedli ani to povědati, co svoláním konference chtějí, či chtěli.

Také tvrzení naše, že bude se hleděti ktomu, aby svobodomyslní poslanci byli majorisováni bylo pravdou, a lze děkovati jen ostrovtipu jejich, že věc prohlédli a na tolik nedělí napřed pány svolavatele upozornili, že majorisování takové bylo by vlastně koncem vší dohody. Teprve po tomto prohlášení byla prohlášena svolavately volnost zvoliti svobodně počet poslanců delegátů té i oné strany, a teprve potom bylo poznávat účastí na konferenci i strany lidové na Moravě. Ale že původní manévry: volba Boskovická a vrchnostenské poručníkování se nepovedly, tím vysmyklo se vedení schůze z rukou moravských hofrátů a řízení převzala šlechta a staročeši. Mladočeši mlčeli, když jednalo se o resoluci, a také až na formální změnu ji mlčky přijali. Ne, že nebylo by proti ní co namítnouti, ale proto že pozorovali v ní, či chtěli aspoň pozorovati snahu šlechty a staročechů uznati státní právo za český, ne za promlčený, nýbrž živoucí akt.

Ale: kdo sleduje historii národa našeho a konání i řeči šlechty, kdo zná dosavadní oddanost staročechů ku vládě, což i při schůzi v řečech zřejmě se osvědčilo, ten s námi po konferenci řekne: "Pěkná slova, ale nic víc, jen slova".

Referovali jsme tedy věcně a dle daných poměrů správně.

Dnes hemžíť se naše i cizí listy posudky o této konferenci a většina hlasů jejich zní, že jsme po konferenci zrovna tam, kde jsme byli dřív. A vláda, na níž nejvíce byly řeči i resoluce adresovány, hlásá svou vládní "Presse" doslovně: "Včerejší česká konference skončila tak, jak se dalo očekávati: neměla skutečného výsledku." —

Než my nechceme být škarohlídy a chceme dle svobodomyslných listů (tak píší zejmena "Nár. Listy") čekati, jestli ona resoluce je mostem čestného ústupu staročechů a šlechty do opposice.

Chceme čekati, až bychom mohli ihned, jak už prve jsme pověděli a jak vy sami ve své bystrozrakosti učinite — říci výsledek. Všechny jásavé hlasy nad konferencí slušť přičísti stranickým tendencím; Majť účel sic, ale ne důležitost a oprávnění. —

Čekáme tedy, ale pravíme napřed: *Jen už ne žádná slova, ale také jednou skutky!*

Zatím žijeme v Čechách téměř bez oddechu v činnosti politické. Nové a nové volby, 5. listopadu říšská rada, potom sněmy a schůze a zase volby. —

Naši staročeši ondy vypukli v předčasný jásot. Jsou už jako děti Někdo jim dopsal, že v Bydžově a v Ml. Boleslavi zvítězili staročeši a tu byl ihned jásot v jejich táboře. Mezitím se ale zjistilo že v Bydžově je zastupitelstvo nové naskrze svobodomyslné a že vítězství v Boleslavi je zrovna takové jako v Praze. Totiž 7 desetin hlasů bylo mladočeských a 3 desetiny staročeských. Jen náš řád volební, onen volební unikum, pomohlo staročechům k tomu, že v 1. sboru a v 2., kde jsou dle našeho starého, v lidě velmi uvedeného klíče staré kotlí, šlachetci, profesorů, úředníků, tedy v. z. k. mužů, jen tam v Holešovi a tu a tam v městech mohou někde ještě nějaké to vítězstvíčko dobýt. Ale to je jen plane. Vždyť kdyby v minulé hodě někde nevítězili, nebyli by pak nikde a proto smutek radost.

Jiných zpráv tentokráte důležitých nedostáváme. Až příště. Jen to dokládáme, že ubrzo Postoupřík, kdo prý Čeh "přepadli" Němce a svitli je volati "Heil". — to je právě v pravdu vyhotovení. Však v příštím listě již pobřbí skutečnosti i výrok porody přinesemo. Čekáme též zprávy z Říšské rady zprávy o rozhodnutí obrovské ministerské krize.

Ten národ český.

Pro "Pok. Záp." napsal J. A. K.

[illegible]

Čím dříve bude konec té české řeči a zastavena cesta Čechům do Svobodných obcí v Americe, tím lépe pro Ameriku! — Tak promluvil jednoho dne jistý Čech, jenž obdržel svobodný diplom z americké přelejvárny, že jest mu dovoleno tupiti a hanobiti, obmezovati a ničiti, jak mu libo svých bratří krajanů. —

Smutná jest to zajisté věc, pozorujeme-li, kterak se usiluje v té krásné zemi svobody o to, aby co možná nejdříve byl vyhlazen jazyk, národnost a láska k vlasti v lidu českém — patriotismus slovanský v Americe.

S podivením hledí na počínání to nestranný, upřímný pozorovatel a jest nucen tázati se: Proč vlastně se tak naléhá na to, aby tento mírumilovný, tak zvaný "holubičí" lid zmizel s povrchu zemského? Komu pak hrozí od tohoto lidu jaké nebezpečí v této zemi? Jest snad nebezpečnější ústavě Svobodných obcí amerických než všecka ostatní, ze všech končin světa přistěhovalá emigrace? Či mají snad občané jiných národností nějaké zvláštní privilegium na to, aby si přivlastnili tuto zemi a pronásledovali ostatní spoluobčany? Čím si zasloužil lid český takovéto o něm smýšlení? — Nebojovali v řadách ostatních národností i Čechové za svobodu a rovnoprávnost Obcí severo-amerických? Nezvelebují zde rolnictví, řemesla, obchody a školství? Dobře řekl Američan prof. Vickers kdysi: "Český parlament že poskytl vzor anglickému a anglická a americká práva a svobody že jsou dědictvím české ústavní svobody ...." Kdo že se tedy odvažuje tvrditi, že Čechové nemají pražádných zásluh o nynější svobodnou ústavu aneb že nebezpečni jsou Americe? Či národ český není zde též národem svobodným, nemá zde taká práva občanská jako ostatní a proto že by potřeboval — "čím dříve tím lépe" — býti vyhlazen? Kdo se odvažuje až dosud považovati český lid za nějakou kočovní, cikánskou společnost, ten vydává si vysvědčení chudoby.

Bude snad namítati nějaký ten farizejský kostelíčkář, že lid český v Americe jest nanejvýše bezbožný a tudíž nebezpečný křesťanství. Na to odpovídám, že křesťanství stojí pevněji, než aby je mohl zničiti člověk — historie nám ukazuje, jak mnohá sparná lebka se již rozrazila o tu "skálu věků". A dále se ptám, jest bezbožnější než ten samospravedlivý národ anglicko-americký? Nejsou i v tom domněle dokonalém národě výjimky, jak mezi vyšší, tak i nižší třídou? Ano, obecný lid je mnohem rozvázanější v hanebnostech k lidské společnosti, i v rouhání se bohu než lid náš. Vezmi jen statistiku, milý čtenáři, do ruky a čti, mnoho li jen násilí vykonáno na nedospělých dítkách od těch, jež nikdo nechce viděti — jaká to porušenost charakteru pro vznešenou myšlénku!

A což kdybych se měl ještě dotknouti těch dokonalých a samospravedlivých farizeů-pokrytců náboženských a temperenčních, avšak pominu jich, ač bych mohl mnohý příklad uvésti v jejich neprospěch. A to žádný z těch "nábožných" nevidí, nečte a neslyší? Ano, oni to nevidí a proč? Poněvadž mají veškerou svoji pozornost obrácenou jen na ty nenáviděné "Bohemians" a pozorují každou mrvu na nich ihned, kdežto sami břevno (kládu) na sobě nevidí a viděti nechtí. Ještě bych něco řekl o komáru a velbloudu, ale vždyť to známe!

Nějaký jiný soudce by mohl snad ale vyslovit se své vlastní skrytou — kde byl na Island ... a v Bali. Jelikož jsou Češi jen přistěhovalci, tudíž musí zvyknouti to mohou nejdříve, ale, co není pravda amerického, co by kolí oráčů Amerikany. A to se přím ... Odkud pak vlastně přišel vznikl Američan? Jest on prapředek amerického? Nepřišel i on ze této země, když byl pronásledován ve staré vlasti své? Ale vše jen a žít ty děje za Jaro "Marie Kovaří", "Kateřiny Medicie", "Ludvíka XIV.", "Filipa II.", "Ferdinanda" a mnoho jiných nestvůr a ty pozná, odkud přišel a proč. Nebo a když přišel do této země, zavřhl ihned spůsoby a zvyky otcův a přivlastnil si indiánské — pravoverné to amerických? — Nikoliv, nynější Američan přišel do této země rovněž jako každý Čech, byv pronásledován pro své náhledy a vlivy náboženských a politických. Zde bylo to ústřední místo všech pronásledovaných, z kterékoliv krajiny evropské, bez rozdílu národnosti, všichni si tekli z počátku hrstky, upřímně pravice, slibujíce si navzájem pomáhati, neboť v srdcích jejich byla ta čistá, nesobecká láska, jež je spojovala. I nyní se mnoho mluví a píše o lásce, svornosti a rovnosti k bližnímu, ale skutek — utek.

Jak to tedy přichází, že nynější Američan hledí na Bohemiany jakožto na lid spustlý, nevzdělaný a nanejvýš nebezpečný; jakožto na vyvrhel lidské společnosti vůbec a americké zvláště? Poněvadž jeho závistivé oko nemůže snésti, kterak lid český svou pilností — tělesní i duchovní — vyšinuje se na vyšší stupeň ve společnosti americké; jejich nešlechetné oko nemůže také snésti, že přispívají množí svým šortem ku zvelebení některých národních podniků, jak zde, tak i bratří svých zaoceanských a proto tímto spůsobem všemožně se snaží přerušiti veškerý styk a bratřímí na druhém břehu Atlantu se nacházejícími, k čemuž i německá nenávist velice přispívá.

Plány jejich jsou dalekosáhlé, oni vynakládají mnoho na to, aby muže a ženy české národnosti uvědomělé, získali pro svůj účel; aby jich upotřebili co nástrojů ku amerikanisování jejich spolubratrů; aby jim rvali ze srdce lásku k původu, jazyku a české své vlasti, jelikož sami pro snadno pochopitelné příčiny to vykonávati nemohou, tedy to vykonávají odrodilci na své krvi. — Vždyť Jidáš byl také jeden z učedníků Ježíšových a za hanebný nástroj zrádcovství se přece propůjčil.

Ovšem že jsou též výjimky, že množí nevědí, co činí, neprohlédajíce ty plány "obchodníků" amerických. Takový pak zamerikanisovaný Čech již více nechce znáti svoji kolébku — českou vlast, stydí se za původ svůj a otce své. — Ó, ubožák! jako by na českém národu a jeho dějinách nějaká špína minulosti lpěla; jako by nemohli každý syn slavské Čechie býti hrdý na otce, národ a vlasť svou. A přece písemnická sláva Čech přitáhla k sobě druhdy celou Evropu. Po založení pražské university (r. 1348) stala se Praha střediskem evropské vzdělanosti. Mnohé výhody získala Anglie ze spojení se s českým národem.

Nuže, otevři jen knihu dějin ty, jenž se odnárodňuješ o stydíš za lid svůj, za jeho mozolnou pravici a prostou halenu a polož při tom ruku na srdce a ptejte se sama sebe: Čím že zasloužil si ten národ český, abych mu tak předčasně již hlodal na živém ještě těle? Čím ublížil mi, že jsem se mu stal nevěrným a spojil se s nepřátely jeho?

A když budeš upřímně souditi na základě minulosti i přítomnosti, ty poznáš, že nejstarší, nejchrabřejší a nejvytrvalejší hájitelkou politických i náboženských svobod byla slavská Čechie, že otcové naši bojovali ne pro nějaký lup, ale vždy jen za právo a spravedlnost, že nikdy nečinili útok na pokojného svého souseda; nyní pak není horší ostatních národů, toliko že ná méně zastaneň a více tupitelů než jiné národnosti zde. — Proč tedy máš napomáhati nepřátelům lidu tvého k brzkému jeho zaniknutí zde? Jaké nebezpečí se domnívá že hrozí od tohoto mírumilovného lidu, aby byl "čím dříve tím lépe" rozšpán, utlačen a v přelejvárnách rozmanitých zamerikanisován? Ano, tak daleko to už jde, že mnohý Čech-chudák, sejde-li se se svým přítelem na ulici, stydí se mluviti řečí svou mateřskou, aby prý tím neurazil nějakého kolem jdoucího Američana. Aby prý se urážel i katolíci skrze "Husovu řeku" v Praze, bylo to ale správné? Což upřímný evangelík nemá býti uražen, an vidí, kterak ubohý lid ctí na Karlovu mostu místo Kr. Jana Husa nějakého sv. Jana Nepomuckého, kterýž nikdy ani neexistoval, aspoň ne u dvora. Tak nemá žádného právo ani Američan býti uražen Bettinou. Tak přeté pracuje i ten podlý Štím o staré vlasti i ste, bere lidu českému dějiny, bílí a pomíčka slavnou předků jeho s rukou a se srdcem, zapomínaje na povědění spotcela: "Vzpomínejte na vůdce své, kteří Vám mluvili slovo Boží ...."

Jak bolestný to pohled, vidí-li upřímný syn české máti, an hratří jeho, krajané, propůjčují se, snad i zapomínají zámyslně jakožto nástrojové, již vedou — jim svůrný lid — do moře zlořečení, kteří vnucují v bratry své ducha zrádného! — bohužel, že se to často děje pod rouškou náboženskou. Hrozí vlastnosti otcové jim dobře slouží za to zkázou, za off se skrývá pokrytství a přetvářka, jež nic tu novinek lákou ku svému jazyku, dějinám, otcům, bílí, národu a vlasti své napilnou srdce.

Dokud jsem jen tušil a stýkal, nebyv sám přesvědčen, že pracují někteří moji krajané Češi, na snížení ducha českého zle tajně za přetvářky upřímnosti, až potud jsem milčel, toliko srdce mé krvácelo a často zaplakalo, slyše takové nespravedlnosti; když jsem sic poněvadž ty falešné brejle, laskavostí a upřímností se oči mi upravené a uvidě, uslyšel a ucítil, s jakou smělostí, anebo drzostí jdou mnozí daleko, že ani nebéřou žádného ohledu na svatý cit bratří a sester svých, když u přítomnosti jejich mluví hanlivá a urážlivá slova o duších věrných, lásku a upřímnost k lidu svému napíněných, to se teprve chápu pěra, abych aspoň částečně poodkryl jejich pravou tvářnost a upřímní aby byli za v čas upozorněni na nebezpečí nám z této strany hrozící.

Obdivuji urážlivou smělost zrádců falešných a se mnou ještě mnoho jiných, jimž kejkle ony známy jsou. Tím více se ale musí hnusiti každému upřímnému, an právě tito svou obětavostí — pro český lid — se chlubí a namnoze i za takové jmíni jsou, sláva jejich vzrůstá velmi rychle. O, jak slabý jest ten tvor člověk, co on neučiní pro trochu té chvály neb slávy světa anebo dokonce za trochu toho lesknoucího se bídného kovu a co jest při tom nejhoršího, že se ještě domnívá, jako by tím Bohu sloužil — za tím to ale činí pouze pro svou vlastní ctižádost!

Chci však ku konci doslovné ono vyjádření jistých dvou pánů, kteří pracují také "na národa roli dědičně", uvésti, kteříž chtěli zámyslně uraziti srdce, jež svůj jazyk mateřský, národ, vlasť a víru otců svých nanejvýš miluje.

První tento Čech, jehož rodiče se ještě ani anglicky nenaučili, řekl: "Čím dříve bude konec této české řeči a čím dříve bude zastavena cesta Čechům do této země, tím lépe pro Ameriku." — Škoda jen, že tato cesta nebyla uzavřena, než jeho rodina přibyla na půdu americkou! Druhý Čech, jehož celá četná rodina rozumí a zná o Americe asi tolik, jako koza o petrželi, řekl na to: "Pokud bude ještě těch několik strejců a tetek, starých českých náhledů se držících, potud není pomyšlení na úplné vyhynutí jazyka a národa českého v Americe, — ač by to bylo žádoucno".....

Prvního bych se rád zeptal: jaké zlo pochází v Americe z toho, že sem Češi jdou a že se zde česky také mluví? Druhému bych řekl, že se tuze mýlí, domnívá-li se, že až těch starých Čechů nebude více, že bude také konec jemu tak protivné a nenáviděné mateřštině, poněvadž ti staří "strýcové a tetky" vlévají lásku v srdce těch mladých a mladí ji opět rozšiřují mezi sebe rovnými vrstevníky. Nu a dejme tomu, že by skutečně všecky okolnosti tomu nasvědčovaly, že řeč a národnost česká se tu neudrží, jaké je má kdo právo k tomu, aby předčasně rval srdce z živoucího ještě těla — národa českého?

Ku konci ještě podotýkám, jak jistý český pan v Clev. šel tak daleko ve své nadšenosti americké, že se nestyděl a nebál tvrditi mi, že ani ve staré vlasti se národ český neudrží, ale nejdéle v druhém neb v třetím pokolení zanikne a že čím dříve se tak stane, tím lépe bude pro celé člověčenstvo vůbec a pro český lid zvláště..... Jakožto argument k tomu uvedl národy staré, jako: Peršané, Řekové, Římané a j., jež prý byly mocnější a slavnější než nepatrný národ český a kde že jsou dnes?

Odpověděl jsem mu jen krátce, neboť nemám trpělivosti s takovými odrodilci se disputovati: "Jestli že nezaniká národ náš pod dvoustaletou porobou a nesmírným tyranstvím duchovním i tělesným, věřím, že nezanikne ani co národ vzdělaný, živý a vzdělaný."

Pak je tu je svoboda a rovnoprávnost; ale pouze za — papír!

Neztrácejme však tímto chuti k dílu pro blaho svého lidu. Když každý z nás bude svědomitě těžiti s hřivnou mu svěřenou, spatříme brzy krásné ovoce své námahy.

Kupujte jen pravé *Severovy léky*. Na každém musí býti jméno *Severovo*, jinak lék není pravým.

CHURAVÍTE?

Potřebujete pomoci?

Máte-li vy, kdo kdo [illegible] [illegible] [illegible]